

Η ΜΥΣΤΙΚΗ ΛΑΒΙΔΑ

Η Παλαιά και ἡ Καινὴ Διαθήκη εἶναι ἄρρηκτα συνδεδεμένες μεταξύ τους, καθόσον ἡ καθεμία προϋποθέτει τὴν ἄλλη (Βλ. ΛΥΧΝΙΑ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ, ἀρ. φ. 422, Σεπτ. 2018). Ἡ Παλαιὰ προετοιμάζει τὸ ἔδαφος γιὰ τὴν Καινὴ. Περιχαρακώνει τοὺς ἀνθρώπους μὲ τὸν θεῖο νόμο ποὺ ἔλαβε ὁ Μωυσῆς στὸ Σινά, γιὰ νὰ γίνουν ἱκανοὶ νὰ δεχθοῦν τὴν τέλεια διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ. Συγχρόνως τοὺς προϊδεάζει μὲ προτυπώσεις καὶ σύμβολα γιὰ τὰ μέλλοντα νὰ συμβοῦν γεγονότα. Γι' αὐτὸ καὶ οἱ δύο Διαθῆκες κατανοοῦνται μόνο σὲ ἀλληλεξάρτηση.

Ἡ Ἐκκλησία μας χρησιμοποιεῖ καὶ τὶς δυὸ μέσα σὲ αὐτὴ τὴ φυσικὴ ὀργανικὴ τους ἐνότητα πάντα. Παρακολουθεῖ τὸ κάθε γεγονός τῆς Θεῆς Οἰκονομίας σὲ ὅλη τὴ διαδρομὴ του μέσα στὴν Ἱερὰ Ἱστορία, ἀπὸ τὴ στιγμή ποὺ μὲ κάποιον τρόπο αὐτὸ θὰ προσημανθεῖ στὴν Παλαιὰ Διαθήκη, μέχρι τὴν πλήρη ἐκπλήρωσή του στὴν Καινὴ. Ἔτσι, μόνο ἡ Ἐκκλησία παραδίδει τὴν ὀλοκληρωμένη εἰκόνα του, τὴν πλήρη καὶ αὐθεντικὴ ἐρμηνεία του. Ἰδιαίτερη πιστότητα στὴν τακτικὴ τῆς αὐτῆς ἡ Ἐκκλησία παρουσιάζει στὴ λειτουργικὴ γλώσσα τῆς, ὅπου οἱ ἀναφορὲς στὴν ἐνιαία θεία Γραφή εἶναι ἐξόχως πυκνές. Σχεδὸν δὲν

ὑπάρχει ὕμνος τῆς θεῆς λατρείας ποὺ νὰ μὴν ὑποδηλώνει τὴν ἀδιάσπαστη συνοχὴ τῶν δύο Διαθηκῶν.

Ἔτσι λοιπόν, γιὰ νὰ εἶναι κατανοητὴ στὴν πληρότητά της ἡ θαυμάσια ὕμνολογία μας, καὶ συνεπῶς τὸ νόημα τῆς λατρευτικῆς καὶ πνευματικῆς μας ζωῆς, θὰ πρέπει νὰ γνωρίζουμε σὲ βάθος τὴν ὅλη Ἱερὰ Ἱστορία. Ἄν ἀγνοοῦμε τὴν Παλαιὰ Διαθήκη (ὅπως δυστυχῶς καὶ συνήθως συμβαίνει), θὰ εἶναι σὲ μεγάλο βαθμὸ ἀκατανόητο γιὰ μᾶς καὶ ξένο τὸ περιεχόμενο τῆς λατρείας μας. Ἄς τὸ δοῦμε αὐτὸ μὲ ἓνα παράδειγμα ἀπὸ τὴ μεγάλη ἑορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς.

Στὰ ἑορταστικὰ μεγαλυνάρια τῆς θ' ὠδῆς, ποὺ ἔχει ἀναφορὰ πάντα στὴν Ὑπεραγία Θεοτόκο, παρομοιάζεται ἡ Παναγία μας μὲ μυστικὴ λαβίδα ποὺ κρατᾶει ὡς ἀναμμένο κάρβουνο τὸν Χριστό: «Ἡ λαβὶς ἡ μυστικὴ, ἡ τὸν ἄνθρακα Χριστὸν συλλαβοῦσα ἐν γαστρί, σὺ ὑπάρχεις, Μαριάμ». Καὶ ἀρκετοὶ ἄλλοι ὕμνοι τῆς ἑορτῆς, ἀναφερόμενοι στὸν συγκεκριμένο συμβολισμό, κάνουν λόγο γιὰ κάποιον σχετικὸ ὄραμα, τὸ ὁποῖο «εἶδεν Ἡσαΐας συμβολικῶς», καὶ τὸ ὁποῖο κάνει τὸν ἅγιο Συμεὼν τὸν Θεοδόχο νὰ ἀναφωνεῖ πρὸς τὴν Θεομήτορα: «Πῦρ βαστάζεις, Ἄγνή!»

Εἶναι αὐτονόητο λοιπόν, ὅτι γιὰ νὰ εἰσδύσουμε στὴν ἔννοια τῶν λόγων αὐ-

ΚΟΛΑΦΟΣ ΣΤΟΝ ΦΑΡΙΣΑΪΣΜΟ

υγγενής με τον θρησκευτικό φαρισαϊσμό, δηλαδή την καύχηση για αρετές και ευλάβειες, είναι και ο κοσμικός φαρισαϊσμός, δηλαδή η καύχηση για επίγεια αγαθά και καριέρες.

Ο πρώην άπιστος και μετέπειτα συνειδητός Χριστιανός, Βρετανός λογοτέχνης και γιατρός Κρόνιν περιγράφει στο αυτοβιογραφικό του έργο «Περιπέτειες σε δυο κόσμους», πώς κάποτε ο παραφουσκωμένος κοσμικός φαρισαϊσμός του δέχθηκε ένα δυνατό θεραπευτικό χαστούκι.

Πετυχημένος πιά συγγραφέας είχε πάει με φίλο του βουλευτή και επίσης γιατρό για διακοπές. Καμαρώνοντας γράφει: «Εκείνος κι εγώ, από όλη μας την παρέα, είμαστε οι μόνοι που άκουστήκαμε· που βγάλαμε όνομα. Είχαμε τον κόσμο κάτω από τα πόδια μας. Είχαμε σκαρφλώσει ψηλά, αφήνοντας πολύ πίσω τους άλλους τους κακόμοιρους, που πολύ τους λυπόμαστε». Κάποια μέρα τραυματίστηκε η οικονόμος του σπιτιού που τους φιλοξενούσε και προσφέρθηκαν σαν γιατροί να την βοηθήσουν. Με έκπληξη την είδαν να τους άγνοει και να απευθύνεται με έμπιστοσύνη στον τοπικό γιατρό, στο πρόσωπο του οποίου άναγνώρισαν τον παλιό συμμαθητή τους Κάρυ.

«Θυμόμαστε», λέει ο Κρόνιν, «τόν Κάρυ από τό σχολείο. Ήταν ένα κοντό, κουτσό και τραυλό φτωχόπαιδο, που σηκωνόταν στίς πέντε τό πρωί και μοίραζε γάλα στά σπίτια,

για να βοηθήσει την οικογένειά του. Ήταν συχνά άργουσε στό σχολείο και, εκτός από την καζούρα των παιδιών, τόν διακωμωδούσε και ο δάσκαλος λέγοντας: «Πού ήταν ή άφεντιά σου; Ασφαλώς θά έπινες τόν καφέ σου μαζί με τόν κύριο δήμαρχο!...». Όμως ο Κάρυ τά κατάφερε να σπουδάσει και να γίνει γιατρός.

»Τώρα μπροστά μας», συνεχίζει ο Κρόνιν, «είχαμε όχι τόν δειλό, δισταχτικό, τόν ψευδό άλλοτινό Κάρυ, αλλά έναν ήρεμο άνθρωπο, με τή σιγουριά εκείνου που μονάχος του κέρδισε τή ζωή του. Μας χαιρέτησε θερμά και μας πίεσε να πάμε να φάμε στό σπίτι του τό βράδυ. Εκεί μας ύποδέχθηκε ή όμορφη γυναίκα του και τά τρία κοκκινομάγουλα παιδιά του. Τόσο πολύ τά χάσαμε με όλα αυτά, που δέν μπορούσαμε να βγάλουμε μιλιά. Στο τραπέζι ο Κάρυ κρατούσε περίφημα τό ρόλο του οικοδεσπότη. Απ' ό,τι είπε, είχε μεγάλη πελατεία. Όλοι τους άγρότες, δύσκολοι άνθρωποι. Αύτός όμως είχε κατορθώσει να τούς κερδίσει. Μετά τό φαγητό πρόσεξα μιá μεγάλη κορνίζα πάνω από τό μικρό του γραφειάκι, που έγγραφε: «Ό,τι κι αν άποχτήσεις, πάντα να θυμάσαι πώς όλα κάποτε τελειώνουν και πώς ούτε και σύ θά ξεφύγεις αυτή τή μοίρα». Σίγουρα αυτό ήταν τό πιστεύω όλης του τής ζωής.

»Όταν άργά τό βράδυ φύγαμε από τό σπίτι του, με πολλή ντροπή συλλογίστηκα τή ματαιοδοξία και των δυό μας. Τόν είχα ζηλέψει. Ή τυχαία συνάντησή μου με τόν Κάρυ έπιτάχυνε μέσα μου μιάν άλλαγή, που ήταν κιόλας στόν δρόμο: τήν έπιστροφή μου στην πίστη...».

Αρχιμ. Β.Λ.

← τών, πρέπει να ανατρέξουμε στην Παλαιά Διαθήκη και να βρούμε το συγκεκριμένο περιστατικό στο οποίο αναφέρεται ο προφήτης Ησαΐας (Ήσ. κεφ. 6). Εκεί πράγματι περιγράφεται η θεοφάνεια την οποία είχε ο προφήτης και η ανάληψη εκ μέρους του της αποστολής να κηρύξει μετάνοια στον λαό που απομακρύνθηκε από τον Θεό. Ένα Σεραφίμ τότε έλαβε με την πυράγρα (λαβίδα) από τη φωτιά του θυσιαστηρίου ένα αναμμένο κάρβουνο και το άκούμπησε

στά χείλη του Ήσαΐα, για να τον καθαρίσει από κάθε άμαρτία και να τον κάνει άξιο να φέρει εις πέρας την αποστολή του. Με την ενέργεια αυτή προεικονίστηκε η Παναγία ως μυστική λαβίδα, που γέννησε και κράτησε στα χέρια της τον αναμμένο άνθρακα Χριστό, το πύρ της Θεότητας.

Νά, πώς η Παλαιά Διαθήκη είναι η βάση για την κατανόηση της Καινής. Νά, γιατί αποτελούν άδιαχώριστη ένότητα.

Πρωτ. Δ. Μ.

ΤΟ ΤΡΙΩΔΙΟ ΚΑΙ Η ΑΡΧΗ ΤΟΥ

Ιερή περίοδος τοῦ Τριωδίου εἶναι ἓνα κάλεσμα καί μία ὑπόδειξη τῆς Ἐκκλησίας γιά ἓνα δυναμικό ἀγώνα ἐσωτερικῆς ἀνασυγκρότησης ὥστε νά ἀξιωθοῦμε «ἀναστημένοι» ψυχικά νά φθάσουμε στήν Γιορτή τῆς Ἀνάστασης.

Ἀρχίζει μέ τήν Κυριακή τοῦ «Τελώ-νου καί Φαρισαίου» καί τελειώνει τό Πάσχα.

Ἡ πείρα καί ἡ σοφία τῶν Ἁγίων Πατέρων μᾶς ἐπισημαίνει ὅτι θεμέλιο ἀσφαλές τῆς πορείας μας, πρῶτο βῆμα καί «καλή ἀρχή» εἶναι ἡ ταπείνωση ὅπως ἐκφράζεται στό ἦθος τοῦ τελώνου καί ἡ ἀποφυγή τῆς ἀλαζονείας καί τῆς ὑπερηφάνειας, πού ἐκδηλώνει ὁ φαρισαῖος.

Εἶναι θαυμαστά ἀπλός καί συγχρό-νως σοφός ὁ τρόπος μέ τόν ὁποῖο διασαφηνίζει ὁ Ἀββᾶς Δωρόθεος στό μοναδικό καί πολύτιμο βιβλίο του τήν ἔννοια τῆς ταπείνωσης καί μᾶς προφυλάσσει καί σ' αὐτό τό σημεῖο ἀπό παρανοήσεις, πλάνες καί παρεξηγήσεις.

“Θυμᾶμαι -γράφει- ὅτι μιλούσαμε γιά τήν ταπείνωση καί κάποιος ἄρχοντας ἀπό τή Γάζα ἀκούγοντάς μας νά λέμε ὅτι ὅσο πλησιάζει κανεῖς τό Θεό, τόσο πῖο ἀμαρτωλό βλέπει τόν ἑαυτό του, παραξενευόταν καί ἔλεγε: «Πῶς συμβαίνει αὐτό»; Καί δέν ἤξερε καί ζητοῦσε νά μάθει τό λόγο.

Τοῦ λέω: «Ἀφέντη, γιά πές μου πῶς θεωρεῖς τόν ἑαυτό σου ὅταν βρίσκεσαι στήν πόλη σου»; Μοῦ λέει ἐκεῖνος:

«Θεωρῶ τόν ἑαυτό μου πρῶτο καί τρα-νό στήν πόλη». Τοῦ λέω: «Ἄν φύγεις καί πᾶς στήν Καισάρεια, πῶς θά θεωρεῖς τόν ἑαυτό σου ἐκεῖ»; Λέει: «Θά τόν θεωρῶ σάν τόν πῖο ἀσήμαντο ἀπό τούς ντόπιους ἄρχοντες». Τοῦ λέω: «Ἄν φύγεις καί πᾶς στήν Ἀντιόχεια, πῶς θά θεωρεῖς τόν ἑαυτό σου»; «Θά νομίζω πῶς εἶμαι ἓνα ἄξεστος χωριάτης». Τοῦ λέω: «Ἄν πήγαινες στήν Κωνσταντινούπολη κοντά στό βασιλιά, πῶς θά ἔβλεπες ἐκεῖ τόν ἑαυτό σου»; Μοῦ λέει ἐκεῖνος: «Θά ἐνοιωθα σάν φτωχός».

Τότε τοῦ λέω: «Νά, ἔτσι ἀκριβῶς εἶναι καί οἱ ἅγιοι. Ὅσο πλησιάζουν τό Θεό, τόσο πῖο ἀμαρτωλούς βλέπουν τούς ἑαυτούς τους». Γιατί ὅταν ὁ Ἀβραάμ εἶδε τόν Κύριο, ὀνόμασε τόν ἑαυτό του χῶμα καί στάχτη. Ὁ δέ Ἡσαΐας ἔλεγε: «᾽ὦ πόσο ταλαίπωρος καί ἀκάθαρτος εἶμαι ἐγώ!».

Εἶναι ἴσως ὁ ἐπιτυχέστερος ὀρισμός καί ἡ σαφέστερη ἐπεξηγήση τοῦ νοήμα-τος τῆς ταπείνωσης:

Μᾶς δίνει νά καταλάβουμε ὅτι ἀλη-θινή ταπείνωση εἶναι ἡ σωστή ἐπαφή μας μέ τήν πραγματικότητα τοῦ ἑαυτοῦ μας καί τοῦ Θεοῦ· ἔχει νά κάνει μέ αὐτογνωσία καί θεογνωσία· δέν εἶναι κακομοίρικη διάθεση καί συμπεριφορά· δέν ἔχει σχέση ἡ ἀληθινή ταπείνωση μέ ὑποκριτική ταπεινολογία καί ταπεινο-σημία· δέν εἶναι κάτι ἄλλο· εἶναι τελι-κά ρεαλισμός. Ἀντίθετα ἡ ἔπαρση καί ἡ ὑπερηφάνεια εἶναι σημάδι καί τεκμήριο ὅτι ὁ ἄνθρωπος «ζεῖ στόν κόσμο του»· εἶναι ἐκτός πραγματικότητας· ἀπλού-στατα δέν ξέρει τί τοῦ γίνεται.

Ἀρχιμ. Σ.Δ.

ΜΕΓΑΛΗ ΣΑΡΑΚΟΣΤΗ: ΕΝΑ ΜΕΓΑΛΟ ΤΑΞΙΔΙ

λη ή ζωή του ανθρώπου είναι κατάλληλη να εργαστεί για την σωτηρία του· όμως περισσότερο κατάλληλος για την εργασία των αρετών και την τήρηση του θελήματος του Θεού είναι ο καιρός της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής.

Είναι η ιερότερη και όμορφότερη περίοδος του Εκκλησιαστικού έτους. Ένα ταξίδι πνευματικό. Μιά πορεία προς τό Πάσχα. Προετοιμασία για να γιορτάσουμε την λαμπροφόρο Ανάσταση του Κυρίου και την δική μας ανάσταση από τά πάθη και την άμαρτία.

Είναι περίοδος ανασυγκρότησης, ανασύνταξης, επαναπροσδιορισμού και επανατοποθέτησης. Σ' αυτήν καλούμαστε να απαντήσουμε στα έρωτήματα: Τί μου λείπει, σέ τί ύστερω, τί χρειάζεται να διορθώσω για να συμμορφώσω τί ζωή μου προς τό θέλημα του Θεού;

Η περίοδος αυτή κρύβει ένα πλούτο και ένα θησαυρό πού χρειάζεται να τον ανακαλύψουμε. Ο πλούτος συνίσταται στό να καταλάβουμε ότι τό ουσιαστικότερο στοιχείο της ζωής μας, είναι ή σχέση μας μέ τόν Θεό, πού είναι μία ανοικτή αγκαλιά για τόν καθένα μας.

Δέν φτάνει μόνο τό ψωμί και τά υλικά αγαθά για να χορτάσει ό άνθρωπος· χρειαζόμαστε και τά λόγια του Θεού πού τρέφουν και δυναμώνουν την ψυχή μας.

Ο απόστολος Παύλος επισημαίνει να μίν αφήνουμε τίς καρδιές μας να

σκληρύνουν, όταν θά άκούμε τί φωνή του Χριστού να μās καλεί να βγούμε από τό χώρο της δουλειάς των παθών και να τόν ακολουθήσουμε στην πορεία προς την έλευθερία των τέκνων του Θεού.

Όταν ζούμε σωστά τίς εύλογημένες αυτές ήμέρες, της Σαρακοστής και της Μεγάλης Έβδομάδας, ζούμε κάτι τόσο δυνατό, ώστε έχουμε απόθεμα για όλο τόν υπόλοιπο χρόνο της ζωής μας.

Χρειάζεται να αγαπήσουμε άληθινα τόν Χριστό, να Τόν εμπιστευθούμε και να Τόν ακολουθήσουμε. Να αναλάβουμε έντατικότερο πνευματικό άγωνα μετάνοιας, νηστείας, προσευχής, συμμετοχής στις ξεχωριστές Άκολουθίες (Μεγάλο Άπόδειπνο, Προηγιασμένες, Χαιρετισμούς). Καθώς επίσης και κάθαρσης στό λουτρό της Έξομολόγησης και πνευματικής καθοδήγησης. Αυτά φέρουν ειρήνη και χαρά, ζωή και ανάσταση. Άς μίν ψάχνουμε για τί χαρά έκει πού δέν ύπάρχει. Άς αφήσουμε τά «έργα του σκότους» και άς ντυθούμε τά «όπλα του φωτός» (Ρωμ. 13,12).

Άνοιξε τό στάδιο των άρετών. Όσοι θέλετε μπορείτε να μπειτε να αγωνισθείτε. Τώρα είναι «καιρός εύπρόσδεκτος», τώρα είναι «ήμέρα σωτηρίας» (Κορ. 6,2).

Αρχιμ. Ι.Ν.

ΛΥΧΝΙΑ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ

Μηνιαίον Περιοδικόν

Ι. Μητροπόλεως Νικοπόλεως

Έκδότης: Μητροπολίτης Νικοπόλεως Χρυσόστομος

Υπεύθ.: Αρχιμ. Νίκων Κουτσίδης* ΤΗΛ. 2682051161

Κωδικός 091984

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2019* Άρ. Φύλλου 427* Έτος ΛΘ'

Διανέμεται δωρεάν * Είσοφορές δεκτές

Γραφικές Τέχνες «ΜΕΛΙΣΣΑ» Α.Ε.

Ασπροβάλτα Θεσ/νίκης

